

جزئیات جدید از آتش سوزی بیمارستان قائم رشت

بیمارستان خصوصی قائم (عج) رشت بامداد روز سه‌شنبه ۲۹ خردادماه دچار آتش سوزی شد که با تلاش نیروهای آتش‌نشانی، حریق مهار شد ولی ۹ نفر از بیمارانی که در بخش مراقبت‌های ویژه تحت درمان بودند به دلیل قطع دستگاه تنفسی و در حین انتقال به دیگر مراکز درمانی فوت شدند. به گزارش تسنیم، رئیس سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهرداری رشت، اتصالی در اتاق یوبی‌اس بیمارستان را دلیل وقوع حریق در این بیمارستان دانست و گفت: «وجودنداشتن اطلاع درست از مکان دقیق حریق طبیعتاً موجب افزایش زمان رسیدن به کانون حریق شد. شهرام مومنی ادامه داد: «وقوع حریق در ساعت ۱۰:۳۰ بامداد روز سه‌شنبه ۲۹ خردادماه به آتش‌نشانی اطلاع داده شد که نیروهای آتش‌نشانی طی چهار دقیقه در محل حاضر شدند که این زمان استاندارد جهانی است.» او با بیان اینکه در زمان وقوع حریق و اعلام به آتش‌نشانی، اطلاعات درستی به آتش‌نشانی داده نشد، گفت: «ولی با تلاش‌های انجام‌شده توسط نیروهای آتش‌نشانی، مکان وقوع حریق شناسایی و اطفاء صورت گرفت که از خسارت‌های بیشتر نیز جلوگیری شد.»

کمبود خودرو در آتش‌نشانی

مدیرعامل سازمان آتش‌نشانی و خدمات ایمنی شهر تهران گفته است که در آتش‌نشانی‌های کشور بیش از دو هزار دستگاه خودرو کم داریم، همچنین بیشتر خودروها نیز به سن ۳۰ سالگی و فرسودگی رسیده‌اند که نیازمند بودجه ملی در این زمینه هستیم. به گزارش ایسنا، قدرت‌الله محمدی ادامه داد: «جامعه آتش‌نشانی حرف‌های زیادی برای گفتن دارد اما متأسفانه ما مورد کم‌لطفی سازمان‌ها هستیم. ما در مأموریت‌های خارج از کشور می‌بینیم که میان چیزی که در دنیا وجود دارد و چیزی که ما در کشور داریم، فاصله زیادی است و ما باید دست در دست هم دهیم که میزان تلفات و حوادث کم شود.» او گفت: «آزوی همه ما این است که شیفتهای ما خالی از حوادث باشد اما متأسفانه این گونه نیست، زیرمجموعه‌ای تنها هستیم. متأسفانه در حوزه ایمنی آموزش شهروندی، امور دانشگاهی، ایمنی ساختمان‌ها، پیشگیری و... چیزی در حوزه ایمنی وجود ندارد. این اقدامات باعث می‌شود حتی نیازهای بازارهای کار نیز تأمین شود و هر چه رشته ایمنی پربارتر شود، شغل بیشتری ایجاد می‌شود.»

آغاز پیش‌ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع

رئیس مرکز مدارس و مراکز خارج از کشور از آغاز پیش‌ثبت‌نام دانش‌آموزان اتباع خارجی خبر داد. محمد طباطبایی در این باره گفت: «دستورالعمل ثبت‌نام برای همه پایه‌ها امکان‌پذیر است، این در حالی است که تا زمان صدور دستورالعمل قطعی، فرصت پیش‌ثبت‌نام وجود دارد.» او با بیان اینکه دستورالعمل ثبت‌نام اتباع خارجی در مدارس ایران بعد از تصویب در شورایی عالی سیاست‌گذاری اتباع در وزارت کشور نهایی، سپس ارسال می‌شود ادامه داد: «برای خارج شدن دانش‌آموزان اتباع از بلاکلیفی و برای ورود همه دانش‌آموزان به مدرسه، کار سنجش سلامت آنها توسط پایگاه‌های سنجش انجام می‌شود تا تکلیف نهایی آنها مشخص شود.» طباطبایی گفت: تنها کسانی که «کد یکتا» دارند امکان ثبت‌نام برایشان فراهم شده است.

بررسی تفاوت نتایج نظرسنجی‌ها با میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری در گفت‌وگو با پژوهشگران داده و آمار

مسرددها عامل خطسای نظرسنجی‌ها

مؤسسات نظرسنجی با این تصور که مرددان شرکت در انتخابات، رأی خواهند داد آنها را در آمار مشارکت ثبت کردند اما مرددان رأی ندادند

زهرا جعفرزاده
خبرنگار گروه جامعه

آنچه که در نظرسنجی‌های انتخاباتی شرکت کرده و در دوراهی رأی دادن و ندادن مانده بودند، پای صندوق‌ها نرفتند و معادله پیش‌بینی‌ها درباره مشارکت در انتخابات را به هم زدند. آنها کسانی بودند که در نظرسنجی‌ها در گروه شرکت‌کنندگان در انتخابات در نظر گرفته شده بودند و همین موضوع خطایی ۷ تا ۹ درصدی در میزان مشارکت را میان واقعیت و نظرسنجی‌ها رقم زد.

یافته‌های مؤسسه افکارسنجی ایسپا - دانشجویان ایران - در روزهای ۲۹ و ۳۰ خردادماه یعنی حدود ۱۰ روز مانده به برگزاری چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، حکایت از مشارکت ۴۲/۵ درصد مردم داشت. این نظرسنجی، دوم و سوم تیرماه هم تکرار شد که میزان مشارکت را به ۴۳/۹ درصد رساند؛ در این نظرسنجی ۴ هزار و ۵۷ نفر به صورت حضوری شرکت کرده بودند. ششم تیرماه، اما همین مؤسسه در یک نظرسنجی جدید، میزان مشارکت را ۴۶ درصد اعلام کرد. دو روز قبل از آن، اما مرکز افکارسنجی ملت پس از سه موج پیمایش تلفنی از افراد ۱۸ سال و بیشتر در کشور، میزان مشارکت را ۴۵/۵ درصد اعلام کرد. براساس همین پیمایش ۳۱/۸ درصد هم برای شرکت در انتخابات مردان بودند. در موج چهارم این نظرسنجی، میزان رأی‌های قطعی ۴۵/۷ و مرددان ۳۱/۶ درصد بودند. پس از آن اما نظرسنجی‌های پراکنده خبر از مشارکت ۵۰ تا ۵۵ درصدی مردم در انتخابات را داده بودند؛ هرچند آن زمان هنوز رقابت‌های انتخاباتی به صورت جدی شروع نشده بود. چهره‌های اصولگرا هم میزان مشارکت را تا ۵۰ درصد اعلام کرده بودند. نتیجه انتخابات که بیرون آمد، عدد ۳۹/۹ درصدی مشارکت، کمترین آمار را در تاریخ انتخابات ثبت کرد؛ بیشترین مشارکت مربوط به خراسان جنوبی با ۶۱ درصد بود و پایین‌ترین در کردستان با ۲۳ درصد رقم خورد. پژوهشگران حوزه آمار و داده که تعدادی از آنها مسئولیت‌های مهمی در مؤسسه‌های نظرسنجی داشتند، در گفت‌وگو با هم میهن دلایل تفاوت‌های آماری را بررسی می‌کنند.

خطا در تحلیل بود نه ابزار

مهدی رفیعی، مدیرعامل مؤسسه افکارسنجی دانشجویان ایران (ایسپا) بود و حالا به عنوان پژوهشگر به «هم‌میهن» می‌گوید که دلیل اصلی اختلاف زیاد میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری اخیر در نظرسنجی‌ها و واقعیت، در نظر گرفتن مرددان در میان مشارکت‌کنندگان قطعی است: «در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰، ۲۰ درصدی که گفته بودند در انتخابات شرکت می‌کنند اما کاندیدای‌شان را اعلام نکردند، اصل بر شرکت‌نگردن‌شان بود، آنها رفتند و رأی باطله دادند؛ چون هدف‌شان شرکت در انتخابات شوراهای بود. آنها وارد حوزه شده بودند و تعریف به

افکار سنجی

است. البته در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ این مسئله دیده نمی‌شد؛ چراکه رقابت چندانی وجود نداشت و نتیجه انتخابات را دو هفته قبل از برگزاری، در نظرسنجی‌ها می‌شد پیش‌بینی کرد و این اتفاق هم افتاد. در انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ ثبات عجیبی وجود داشت. میزان مشارکت در شهر یومرماه سال قبل ۴۰ درصد بود و آخرین نظرسنجی، مشارکت ۴۴ درصدی را نشان می‌دهد که میزان اختلافش با واقعیت حدود ۴ تا ۵ درصد بود. اما در انتخابات اخیر، کاندیدایی مانند آقای پزشکیان، طی دو هفته، از رتبه سوم به اول صعود کرد. بنابراین باید هر دو، سه روز یکبار نظرسنجی انجام شود. او می‌گوید که برخی از مراکز نظرسنجی ممکن است تیم تحلیلی داشته باشند و یافته‌ها را به‌طور عمیقی بررسی کنند، اما عمده مراکز نظرسنجی در سطح گردآوری داده‌ها و آمار توصیفی فعالیت می‌کنند و خیلی تمرکز روی تحلیل ندارند: «وقتی رئیس ایسپا بودم، قرار بود یک گروه پژوهشی مطالعات افکار عمومی ایران راه‌اندازی کنیم که دیگر فرصت پیش نیامد. تیم تحلیلی بسیار مهم است، چون داده خام می‌تواند گول‌زننده باشد.»

او ۴ سال رئیس ایسپا بود و ۶ سال هم معاون پژوهشی این مرکز: «تعیین نرخ مشارکت چالشی‌ترین مسئله برای مراکز نظرسنجی است و حساسیت زیادی روی آن وجود دارد. در کشورهای دیگر اینطور نیست. به‌همین دلیل است که با خطا مواجه می‌شود. تخمین آرای کاندیداهای راحت‌تر است.»

نمونه‌گیری درست، نتایج درست

محمد رهبری، جامعه‌شناس و پژوهشگر شبکه‌های اجتماعی است و تحلیل قابل توجهی درباره ماجرای اختلاف در آمار میزان مشارکت مردم در انتخابات می‌دهد. او می‌گوید، افرادی که خودشان نظرسنجی را انجام داده‌اند بهتر می‌توانند در مورد این موضوع توضیح دهند: «به نظر من نمی‌توان لزوماً به نظرسنجی‌ها ایراد گرفت، چراکه در دور قبلی انتخابات، نتایج مؤسسات نظرسنجی درست پیش‌بینی شده بود و نمونه آن را در انتخابات سال ۱۴۰۰ دیدیم که کاملاً دقیق بود. به همین دلیل این اختلاف در آمارها، به معنی ایراد در نظرسنجی‌ها نیست، البته طبیعتاً ممکن است برخی از نظرسنجی‌ها به دلیل اینکه کارفرمایان گرایش خاصی دارد، جهت‌گیری هم داشته باشند. ممکن است سوال‌ها را طوری طراحی کرده باشند که در نهایت نتایج هم جهت‌گیری داشته باشند. اما بیشتر نظرسنجی‌ها اینگونه نیست.» براساس اعلام مؤسسه افکارسنجی دانشجویان - ایسپا - در نظرسنجی ششم تیرماه، یعنی دو روز قبل از برگزاری چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، تعداد نمونه‌ها ۳ هزار و ۵۸۹ نفر در سراسر کشور بوده است، حالا سوال این است که آیا می‌توان روی همین نمونه‌ها به درستی داده‌ها استناد کرد. رهبری در این باره توضیح می‌دهد: «منطق نظرسنجی‌ها بر نمونه‌گیری درست است، اگر نمونه‌گیری درست باشد، می‌تواند معرف جامعه باشد و قابل استناد است. در جامعه ما نسبتی میان مردم ساکن شهر و روستا و کلانشهرها و همچنین سن و شغل آنها و درآمدشان وجود دارد، اگر در نمونه‌گیری این نسبت‌ها به درستی انجام شده باشد، نتیجه هم درست است. به‌ر حال در انتخابات قبلی مشخص بود که نمونه‌ها درست است و نتیجه نظرسنجی هم قابل استناد بود.»

آنها داده شد، در نهایت هم تعریف ریاست جمهوری به‌عنوان رأی باطله را به صندوق انداختند. در نتیجه میزان رأی باطله در آن سال ۱۴ درصد بود. بعضی گفتند که این رأی‌ها اعتراضی است، اما اینطور نبود. او می‌گوید که امسال اما انتخابات شوراهای هم‌زمان با انتخابات ریاست جمهوری نبود و گروهی از افراد تا روز آخر، کاندیدای‌شان را انتخاب نکرده بودند. مراکز افکارسنجی باید این افراد را از شمار مشارکت‌کنندگان خارج می‌کردند؛ آنها ۱۸/۵ درصد بودند که معادل ۹ درصد واجدان شرایط است. اگر این افراد حذف می‌شدند میزان مشارکت ۹ درصد کاهش پیدا می‌کرد و نرخ دقیق‌تر اعلام می‌شد. در حالی که مؤسسات نظرسنجی تصورشان این بود که آنها روز انتخابات، بالاخره یک کاندیدار را انتخاب می‌کنند و یک عده هم رأی باطله می‌دهند، در حالی که این افراد اصلاً شرکت نکردند. خطا اینجا اتفاق افتاد، ابزار ایرادی نداشت.

دقت پایین نظرسنجی‌های تلفنی

او درباره استقلال مراکز افکارسنجی هم می‌گوید که همیشه ممکن است نهادی این نظرسنجی‌ها را مدیریت کند که گرایش سیاسی داشته باشد، اما اینکه عددی جابه‌جا کند امکان‌پذیر نیست. به گفته او، چهارماه پیش که انتخابات مجلس شورای اسلامی بود، میزان مشارکت ۴۰ تا ۴۲ درصد اعلام شده بود که درست بود. اما حالا که این اتفاق افتاده، همه از نظرسنجی‌ها ایراد می‌گیرند: «خطا در میدان اتفاق نیفتاده است، در تحلیل خطا رخ داده است؛ چون تصور می‌شد که افراد مردد رأی می‌دهند، اما این اتفاق نیفتاد.» رفیعی معتقد است که روش‌های نظرسنجی اصلاً نیاز به تغییر روش‌های گردآوری ندارند، چون ایرادی وجود ندارد، البته شاید نظرسنجی‌های تلفنی خیلی دقیق نباشد و حضوری‌ها دقیق‌تر باشند، به‌ویژه در موضوعی مثل انتخابات ریاست جمهوری. مرکز افکارسنجی ایسپا هم همیشه به‌صورت حضوری نظرسنجی انجام می‌دهد. او درباره صداقت پاسخ‌دهندگان هم توضیح می‌دهد: «پاسخ‌های نادرست و غیرواقعی در هر دو نظرسنجی تلفنی و حضوری ممکن است اتفاق بیفتد، تیم‌های نظرسنجی هم ساده نیستند و می‌توانند این موضوع را تشخیص دهند.»

به گفته رفیعی، درصد خطا در نظرسنجی‌ها ممکن است ۱۰ تا ۲۰ درصد و برخی کمتر از یک‌درصد باشد. این بستگی به موضوع نظرسنجی دارد: «در انتخابات مجلس، درصد خطا در نظرسنجی کمتر از یک‌درصد بود. البته این اتفاق هم افتاده که برخی نظرسنجی‌ها تا ۱۵ درصد خطا داشته باشند. البته به‌طور کلی رفتار انتخاباتی بسیار پیچیده است، آن هم در ایران. ممکن است تا لحظه آخر، نتیجه‌ها تغییر کند. به‌ر حال تا روز انتخابات ممکن است تحت‌تأثیر تبلیغات، رسانه‌ها و... نتایج جور دیگری شود. این مسئله برای سایر نظرسنجی‌ها اتفاق نمی‌افتد.»

تعیین میزان مشارکت، چالش بزرگ مؤسسه‌های نظرسنجی

رفیعی می‌گوید برای اینکه نتیجه نظرسنجی‌ها درست و دقیق باشد، باید نظرسنجی‌ها در فاصله کم و در روزهای مانده به انتخابات انجام شود. هرچقدر نظرسنجی نزدیک به روز انتخابات باشد، احتمال دقیق‌تر بودنش بیشتر